ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՐՈՇՈՒՄ

22 հունիսի 2023 թվականի թիվ 57-Ա

ք. Երևան

«ՀԱՃԸՆ ԻՍՊ» ՍՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովն (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) ուսումնասիրելով 2023 թվականի մայիսի 23-ին իր նախաձեռնությամբ հարուցված թիվ 22 վարչական վարույթի նյութերը՝ ***պարզեց.***

Հանձնաժողովը «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) վերապահված իր վերահսկողական գործառույթներն իրականացնելիս՝ հայտնաբերել է Օրենքի պահանջի խախտում, այն է՝ ցանցային օպերատորի գործունեություն իրականացնող «ՀԱՃԸՆ ԻՍՊ» ՍՊ ընկերության (այսուհետ՝ ցանցային օպերատոր) կողմից՝ «Երկիր Մեդիա», «Հայ TV», «Թավա TV», «Խաղալիք», «Կինոման», «ԼայֆՀաք», «ABN», «Բազմոց TV», «Ֆիթնես» և «Մուզզոն» տեսալսողական ծրագրերն առանց պայմանագրի վերահաղորդում իրականացնելու Օրենքի դրույթի պահանջի խախտման փաստը:

Հանձնաժողովը, ղեկավարվելով Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետով և 42-րդ հոդվածով, համաձայն որի՝ Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկումն իրականացվում է ուղղակի դիտարկման, իսկ օպերատորի դեպքում՝ նաև տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով և հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի նախագահի 2023 թվականի մայիսի 17-ի թիվ 19-Ա հրամանը, իրականացրել է ցանցային օպերատորի մոտ մշտադիտարկում՝ տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով:

Տեղում դիտարկում իրականացնելու արդյունքում 2023 թվականի մայիսի 23-ին Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից կազմվել է արձանագրություն, համաձայն որի ցանցային օպերատորի հեռարձակող կայանում ժամը՝ 14:30-ից 15:00-ն իրականացված մշտադիտարկման արդյունքում պարզվել է, որ ցանցային օպերատորի կողմից վերահաղորդվում են թվով 49 հետևյալ տեսալսողական ծրագրերը՝ Հ1, «Շողակաթ», «Արմենիա», «Շանթ», «Ա Թիվի», «Կենտրոն HD», «Ֆրինյուզ», «Նուռ», «Նոր Հայաստան», «5-րդ ալիք», «21 HD», «Կոտայք TV», «Мир», «1-й канал», «Երկիր Մեդիա», «Հայ TV», «Թավա TV», «Խաղալիք», «Կինոման», «Լայֆ Հաք», «ABN», «Բազմոց TV», «Ֆիթնես», «Մուզզոն», «СТС», «Россия К», «Победа», «Домашний», «Pen TV», «Amedia 2», «Бокс ТВ», «Кто есть кто», «Кухня ТВ», «ТНТ music», «5 ий канал», «ТВ 3», «Киносемья», «Киносвидание»,

«Родное кино», «Индийское кино», «Киносерия», «Кинохит», «Наше новое кино», «Ностальгия», «365 дней», «Кинопремьера», «Мужцкое кино», «Амедиа 1», «Киномикс»:

Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից իրականացվել է նաև ցանցային օպերատորի գործունեության մշտադիտարկման արդյունքների արձանագրությունում նշված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի և ցանցային օպերատորի կողմից 2023 թվականի մարտի 17-ին Հանձնաժողով ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկի համադրություն, որի արդյունքում պարզվել է հետևյալը.

Փաստացի վերահաղորդվող ծրագրերի և ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկի համադրության արդյունքում պարզվել է, որ ցանցային օպերատորի կողմից ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկում, բացի փաստացի վերահաղորդվող ծրագրերից, առկա են նաև՝ «:ԲուՆ Թի Վի», «ԱՌԱՋԻՆ ԱԼԻՔ. ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՑԱՆՑ», «ՌՏՌ–ՊԼԱՆԵՏԱ», «Առաջին լրատվական ալիք», «TNT Comedy» («TNT»), «TNT4 International», «Friday International», «РБК ТВ», «CTC Kids», «Перец I», «Bridge TV», «Bridge TV Русский Хит», «Bridge TV Hits», «Bridge TV Deluxe», «Музыка Первого», «Первый канал Всемирная Сеть», «Кинокомедия», «AMEDIA HIT HD», «AMEDIA PREMIUM HD», «Карусель» («Karusel International»), «Матч! Планета», «Zee Russia», «Мульт», «Моя Планета», «Наука», «Т 24», «История», «Живая Планета», «Телекафе», «Бобер» և «Поехали!» տեսալսողական ծրագրերը, որոնք արձանագրություն կազմելու պահին չեն վերահաղորդվել, ինչն արգելված չէ օրենքով և չի խախտում այլոց իրավունքները:

Միաժամանակ պարզվել է, որ ցանցային օպերատորի կողմից ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկից բացակայում են «Երկիր Մեդիա», «Հայ TV», «Թավա TV», «Խաղալիք», «Կինոման», «ԼայֆՀաք», «ABN», «Բազմոց TV», «Ֆիթնես» և «Մուզզոն» տեսալսողական ծրագրերը, որոնք փաստացի վերահաղորդվել են արձանագրությունը կազմելու պահին:

Հանձնաժողովը, ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետով, 2023 թվականի մայիսի 23-ին ցանցային օպերատորի նկատմամբ հարուցել է վարչական վարույթ՝ հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից ցանցային օպերատորի գործունեության մշտադիտարկման արդյունքների հիման վրա 2023 թվականի մայիսի 23-ին կազմված մշտադիտարկման իրականացման և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը, որն Օրենքի 42-րդ հոդվածի 18-րդ մասի համաձայն՝ հիմք է հանդիսանում վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայում է որպես վարչական վարույթի ապացույց:

Հանձնաժողովը հարուցված վարչական վարույթի մասին 2023 թվականի մայիսի 26-ին ծանուցել է ցանցային օպերատորին և հայտնել, որ այս հարցի վերաբերյալ կարող են ներկայացնել իրենց պարզաբանումները և բացատրությունները:

Ցանցային օպերատորը 2023 թվականի հունիսի 01-ի գրությամբ Հանձնաժողով է ներկայացրել հետևյալ պարզաբանումը.

«Տեղեկություն տալու պահին տեխնիկական պատճառներից ելնելով հնարավոր չէր վերահեռարձակել նշված ալիքները, քանի որ վերոհիշյալ ալիքները մենք ստանում ենք ինտերնետի միջոցով, այդ պատճառով նշված ալիքները չեն ընդգրկվել ցանկում»:

Ցանցային օպերատորն իր պարզաբանմանը կից ներկայացրել է «ՓԻ ԲԻ ՍԻ» ՍՊ ընկերության և «ՀԱՃԸՆ ԻՍՊ» ՍՊ ընկերության միջև 2016 թվականի մայիսի 02-ին կնքված Վերահեռարձակման իրավունքի տրամադրման պայմանագիրը, համաձայն որի ցանցային օպերատորն իրավունք է ստանում անժամկետ վերահաղորդել «Կինոման», «Ֆիլմ Zone» «Բազմոց TV», «Հայ TV», «Թավա TV» տեսալսողական ծրագրերը:

Հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունը) և եզրահանգումը.

Այսպիսով, վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է հետևյալը.

Օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է.

«Հայաստանի Հանրապետության տեսալսողական մեդիայի մասին օրենսդրությունը ներառում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունը, «Տեսալսողական մեդիայի մասին», «Զանգվածային լրատվության մասին», «Էլեկտրոնային հաղորդակցության մասին», «Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին», «Լեզվի մասին», «Գովազդի մասին» օրենքները, Հայաստանի Հանրապետության ընտրական օրենսգիրքը, կարգավորող պետական մարմնի իրավական ակտերը, տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտեր և Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերը»:

Համաձայն Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի՝ Հանձնաժողովն իրականացնում է Հեռարձակողների և օպերատորների գործունեության մշտադիտարկում:

Օրենքի 42-րդ հոդվածի 1-ին, 3-րդ, 11-րդ և 18-րդ մասերը սահմանում են.

«1. Հեռարձակողների գործունեության մշտադիտարկումն իրականացվում է ուղղակի դիտարկման, իսկ օպերատորի դեպքում՝ նաև տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով: Ուղղակի դիտարկման արդյունքները կարող են համադրվել տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյանների տվյալներին:

3. Տեսալսողական մեդիայի մասին օրենսդրության պահանջների խախտման վերաբերյալ տեղեկություններ ունենալու դեպքում օպերատորի գործունեության տեղում դիտարկումն իրականացվում է կարգավորող պետական մարմնի նախագահի հրամանի հիման վրա:

11. Մշտադիտարկման արդյունքների մասին արձանագրությունն ուղղակի դիտարկում իրականացնելու դեպքում ստորագրում է մշտադիտարկում իրականացրած անձը, իսկ օպերատորի մոտ տեղում դիտարկում իրականացնելու դեպքում ստորագրում է կարգավորող պետական մարմնի և օպերատորի ներկայացուցիչը:

18. Մշտադիտարկման արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը կարող է հիմք հանդիսանալ վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայել որպես վարչական վարույթի ապացույց»:

Օրենքի 60-րդ հոդվածի 8-րդ մասի համաձայն՝ Օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո ցանցային օպերատորները կարգավորող պետական մարմին տեղեկություն են ներկայացնում իրենց ցանցում վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի մասին:

Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս գործող Հեռարձակողների տեսալսողական ծրագրերը ցանցային օպերատորի լիցենզիա ստացած անձի կողմից կարող են վերահաղորդվել տեսալսողական ծրագրերի դիստրիբյուտորի կամ հեռարձակողի հետ պայմանագրի հիման վրա:

Օրենքի 49-րդ հոդվածի 5-րդ մասը սահմանում է.

«Վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի յուրաքանչյուր փոփոխության վերաբերյալ ցանցային օպերատորը տեղեկացնում է կարգավորող պետական մարմնին:»:

Հանձնաժողովի կողմից ուսումնասիրվել են վարչական վարույթի նյութերը և առաջնորդվելով ինչպես գործում առկա, այնպես էլ ներկայացված ապացույցներով, ուսումնասիրության արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է, որ ցանցային օպերատորի կողմից 2023 թվականի մարտի 17-ին Հանձնաժողով է ներկայացվել վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկը, որտեղ չեն եղել խնդրո առարկա հանդիսացող

տեսալսողական ծրագրերը՝ խախտելով Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասի դրույթների պահանջները:

«Հեղինակային իրավունքի և հարակից իրավունքների մասին» օրենքի 39-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ այլ անձինք ստեղծագործությունը կարող են օգտագործել միայն ստեղծագործության նկատմամբ գույքային իրավունքները կրող անձի (ստեղծագործության հեղինակ կամ այլ անձ, որին այդ իրավունքներն անցել են օրենքով սահմանված կարգով, այսուհետ՝ իրավատեր) թույլտվությամբ՝ հեղինակային պայմանագրի հիման վրա, եթե սույն օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

Նույն օրենքի 65-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ սույն օրենքով պահպանվող ստեղծագործության կամ դրա էական մասի կամ հարակից իրավունքների օբյեկտի ցանկացած օգտագործում անօրինական է, եթե նախապես, մինչև նման օգտագործումը ձեռք չի բերվել հեղինակային իրավունքի կամ հարակից իրավունքների իրավատիրոջ թույլտվությունը:

Հանձնաժողովը որպես տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող պետական մարմին Օրենքով վերապահված իր վերահսկողական լիազորություններն իրականացրել է ցանցային օպերատորի գործունեության մշտադիտարկում՝ տեղում դիտարկում իրականացնելու միջոցով և դիտարկման արդյունքում 2023 թվականի մայիսի 23-ին կազմված արձանագրությամբ նշված տեսալսողական ծրագրերի և ցանցային օպերատորի կողմից Հանձնաժողով ներկայացված վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի ցանկի համադրության արդյունքում արձանագրել է, որ ցանցային օպերատորի կողմից փաստացի վերահաղորդվում են մի շարք տեսալսողական ծրագրեր, որոնք բացակայում են վերջինիս կողմից ներկայացված տեսալսողական ծրագրերի ցանկից:

Հանձնաժողովի կողմից ուսումնասիրվել են վարչական վարույթի նյութերը, որոնք համադրվել են Հանձնաժողովի տեղում դիտարկման արդյունքներին, ներկայացված տեսալսողական ծրագրերի ցանկին և հայտնի է դարձել, որ ցանցային օպերատորն իր գործունեությունն իրականացնում է՝ խախտելով Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասի պահանջը:

Այսպիսով, վարչական վարույթի նյութերի ուսումնասիրության արդյունքում ամրագրում ենք, որ Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին մասով ցանցային օպերատորի լիցենզիա ստացած անձի համար պարտավորություն է սահմանված Հայաստանի Հանրապետության տարածքում և նրա սահմաններից դուրս գործող Հեռարձակողների տեսալսողական ծրագրերը վերահաղորդել տեսալսողական ծրագրերի դիստրիբյուտորի կամ հեռարձակողի հետ պայմանագրի հիման վրա:

Փաստում ենք նաև, որ լիցենզիա ստացած ցանցային օպերատորը վերահաղորդում է տեսալսողական ծրագրեր և պարտավոր է պահպանել տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջները, իսկ Օրենքի դրույթները խախտելու դեպքում կրել պատասխանատվություն օրենքով սահմանված կարգով, ուստի, Օրենքի պահանջի չկատարումն ինքնին բերում է պատասխանատվության:

Ցանցային օպերատորը պետք է հաշվի առնի, որ օրենքներով հստակ սահմանվում են իրավական նորմեր, որոնց չպահպանելն առաջացնում են իրավական հետևանքներ և ցանցային օպերատորը պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող օրենսդրության կիրառման ապահովման համար և տվյալ դեպքում ցանցային օպերատորը պարտավոր էր պահպանել Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերով սահմանված դրույթների պահանջը:

Հաշվի առնելով այն փաստը, որ տեղում դիտարկման արդյունքում պարզվել է, որ ցանցային օպերատորի կողմից վերահաղորդվում են նաև՝ «Երկիր Մեդիա», «Հայ TV», «Թավա TV», «Խաղալիք», «Կինոման», «ԼայֆՀաք», «ABN», «Բազմոց TV», «Ֆիթնես» տեսալսողական ծրագրերը, իսկ ցանցային օպերատորի կողմից նշված տեսալսողական

ծրագրերի վերահաղորդումն իրականացվում է առանց պայմանագրերի և միայն հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ցանցային օպերատորի կողմից միայն խնդրո առարկա հանդիսացող տեսալսողական ծրագրերից Հանձնաժողով է ներկայացվել «Հայ TV», «Թավա TV», «Կինոման», «Բազմոց TV» տեսալսողական ծրագրերի վերաբերյալ 2016 թվականի մայիսի 02-ին «ՓԻ ԲԻ ՍԻ» ՍՊ ընկերության և «ՀԱՃԸՆ ԻՍՊ» ՍՊ ընկերության միջև կնքված Վերահեռարձակման իրավունքի տրամադրման պայմանագիրը, սակայն «Երկիր Մեդիա», «Խաղալիք», «ԼայֆՀաք», «ABN», «Ֆիթնես» տեսալսողական ծրագրերի վերաբերյալ ընդհանրապես ոչ մի բացատրություն չի ներկայացվել և ցանցային օպերատորի կողմից բերված պատճառաբանությունն այն մասին, որ տեխնիկական խոտանի արդյունքում է եղել Օրենքի բացթողումը, հիմնավոր և բավարար չէ Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերի դրույթներով սահմանված իրավախախտումը չարձանագրելու և պատասխանատվությունը չկիրառելու համար:

Այսպիսով, վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ խախտվել է Օրենքի 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերի պահանջները:

Այսպիսով, ցանցային օպերատորի կողմից իրականացվել է իրավախախտում, որը համապատասխանում է Օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասի հատկանիշներին:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմինը՝ Օրենքի խախտման կամ իր որոշումները չկատարելու դեպքում կիրառում է պատասխանատվության միջոցներ:

Օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմնի կողմից տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու, ինչպես նաև պետական այլ մարմինների կողմից իրենց իրավասությունների շրջանակում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու և դրանց մասին կարգավորող պետական մարմնին գրավոր տեղեկացվելու դեպքում կարգավորող պետական մարմինը կիրառում է հետևյալ վարչական տույժերը.

1) գրավոր նախազգուշացում.
2) տուգանք.
3) հեղինակազորման կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում.
4) հեղինակազորման կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասը սահմանում է.

«Ցանցային օպերատորի կողմից առանց պայմանագրի վերահաղորդում իրականացնելը՝ առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ Հասույթի 0.04 տոկոսի, բայց ոչ պակաս, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:»

Ելնելով վերոգրյալից, ղեկավարվելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ և 14-րդ կետերով, 42-րդ հոդվածով, 49-րդ հոդվածի 1-ին և 5-րդ մասերով, 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով և հիմք ընդունելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի 6-րդ մասը՝ Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը ***որոշեց.***

1. «ՀԱՃԸՆ ԻՍՊ» ՍՊ ընկերության նկատմամբ կիրառել վարչական տույժ՝ տուգանելով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափով:
2. Ցանցային օպերատորի կողմից փաստացի վերահաղորդվող տեսալսողական ծրագրերի վերաբերյալ ցանկը Հանձնաժողով ներկայացնել 10-օրյա ժամկետում:
3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն «ՀԱՃԸՆ ԻՍՊ» ՍՊ ընկերությանը պատշաճ ձևով հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից:

4. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ
ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ **Տ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ**

22 հունիսի 2023թ.
ք. Երևան